

Paragraaf Financiering

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de uitvoering van de financieringsfunctie door de Provincie Zeeland. Financiering houdt voor de Provincie in dat er voldoende liquide middelen in kas zijn om aan alle financiële verplichtingen te voldoen. Zeeland beschikt over overtollige liquide middelen die verplicht zijn gesteld bij de Schatkist of andere decentrale overheden (gemeenten en waterschappen). In deze paragraaf geven we naast de liquiditeitspositie inzicht in de rentebaten, het renteresultaat en de rentetoerekening.

Beleid

Naast de provinciale kaders gelden de wettelijke kaders die zijn vastgelegd in:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet fido),
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0011987/2013-12-15>.
- Ministeriële regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (RUDDO),
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0012076/2014-12-30>.
- Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV),
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0014606/2019-07-01>.

In deze kaders staan onder andere richtlijnen over het aangaan en verstrekken van leningen, evenals het verstrekken van leningen en garanties of afgeven van waarborgen voor de publieke taak. Uitzettingen of derivaten moeten een voorzichtig karakter hebben en niet zijn gericht op het ontwikkelen van inkomen door het lopen van overmatig risico. In de ministeriële regeling staat wat minimaal onder prudente uitzettingen en een prudent gebruik van derivaten moet worden verstaan. De voorschriften richten zich op de tegenpartij (debiteurenrisico) en op het type instrument (marktrisico).

Wijzigingen ten opzichte van beleid 2026

Er zijn geen wijzigingen in het beleid van 2027 vergeleken met het beleid van 2026.

Speerpunten

- Zorgen voor de tijdige beschikbaarheid van de nodige financiële middelen.
- Beheersen van financiële risico's.
- Minimaliseren van de kosten en optimaliseren van opbrengsten bij het beheren van geldstromen en financiële posities.

Kengetallen

Kasgeldlimiet: € 28,7 miljoen.

Renterisiconorm: € 82,0 miljoen.

Beleidskader

- Besluit Financieringsstatuut Provincie Zeeland 2022.
- Financiële verordening Provincie Zeeland 2025.

Schatkistbankieren

Vanaf 2013 is de Wet verplicht Schatkistbankieren ingesteld. Dat houdt in dat de Provincie al haar overtollige liquide middelen moet aanhouden bij het Ministerie van Financiën. Dit kan in de vorm van een rekening courant of het plaatsen van (meerjarige) deposito's. Onder voorwaarden mogen er ook leningen verstrekt worden aan medeoverheden, het zogenaamde onderling uitlenen. Zeeland ontvangt over het saldo rente. De belangrijkste voorwaarde is dat er geen lening mag worden

verstrekt aan een decentrale overheid waarop de uitlener ook financieel toezicht houdt. Een provincie mag dus geen overtollige middelen uitleenen aan een gemeente binnen de provincie. Onder bepaalde voorwaarden mag afgeweken worden van verplicht schatkistbankieren, bijvoorbeeld om leningen en of garanties te verstrekken onder de noemer Publieke taak. De bevoegdheid om een lening of garantie te verstrekken onder de publieke taak ligt bij Provinciale Staten. Dat wil zeggen dat deze altijd moeten worden voorgelegd aan Provinciale Staten ter besluitvorming. 80% van het dividend ZEH wordt ingezet voor het genereren van structureel rendement door het uit te zetten bij de schatkist of uit te lenen aan een andere decentrale overheid.

Risicobeheer vlottende schuld

De zogeheten 'kasgeldlimiet' stelt een grens aan de korte financiering (7% van het begrotingstotaal, totale lasten). Dit betekent dat we investeringen tot deze kasgeldlimiet mogen financieren met leningen die een looptijd hebben van maximaal 1 jaar, waardoor het renterisico van korte financiering beperkt wordt.

Wij voldoen aan de kasgeldlimiet, we lenen op dit moment niet en de verwachting is dat dit de komende jaren niet nodig is.

Risicobeheer vaste schuld, renterisiconorm

Voor de vaste schuld is in de Wet fido ook een norm beschreven, de zogenaamde 'renterisiconorm'. De renterisiconorm is het maximaal toegestane renterisico over langlopende schulden (looptijd > 1 jaar). Een langlopende schuld wordt ook wel vaste schuld genoemd. Het renterisico op deze leningen is afhankelijk van:

- Het gedeelte van de vaste schuld waarvoor de geldnemer een wijziging van de rente met de leningsvoorwaarden niet kan beïnvloeden (renteherziening).
- Het gedeelte van de vaste schuld dat in enig jaar geherfinancierd moet worden door het aangaan van nieuwe leningen (herfinanciering).

In de Wet fido, artikel 1 h, wordt de renterisiconorm beschreven als een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij start van het jaar. Voor provincies is dit percentage 20% van het begrotingstotaal. Omdat we vanaf 2022 niet meer lenen en er geen sprake meer is van een schuld, wordt voldaan aan de renterisiconorm.

Verwacht rendement op uitzettingen

Overtollige liquide middelen moeten verplicht worden aangehouden in de schatkist. De rentevergoeding op de aangehouden middelen lopen de laatste tijd op vanwege de gestegen inflatie. De ECB heeft als gevolg van de gestegen inflatie in 2026 een renteverhoging doorgevoerd. Dit heeft invloed op de renteopbrengsten op de lopende rekening bij de schatkist. In onderstaand overzicht zijn de te verwachten rentebaten opgenomen. In onderstaand overzicht is rekening gehouden met de ZEH dividendontvangsten in 2024 tot en met 2026. Rentebaten over latere dividenduitkeringen worden pas geraamd indien de dividenduitkering ZEH is vastgesteld.

Bedragen x € 1 miljoen	2026	2027	2028	2029	2030
Te verwachten liquiditeitspositie per einde jaar (inclusief vaste uitzetting ZEH dividend)	329	261	199	133	89
Te verwachten rentebaten (inclusief uitzettingen ZEH)	7,2	5,7	4,5	3,2	2,4

Rentetoerekening

In artikel 13 BBV is voorgeschreven dat de paragraaf financiering in ieder geval inzicht geeft in:

- De rentelasten.
- Het renteresultaat.
- De financieringsbehoefte.
- De manier waarop rente aan investeringen, grondexploitaties, en taakvelden wordt toegerekend.

De behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de manier van verantwoorden van rente in de begroting en jaarrekening te harmoniseren, hebben er toe geleid dat in het wijzigingsbesluit Besluit begroting en verantwoording (BBV) is opgenomen dat de rentekosten aan deze taakvelden moeten worden toegerekend door een (rente)omslag. De commissie BBV adviseert het renteschema hieronder in de paragraaf Financiering van de begroting en jaarstukken op te nemen.

RENTE SCHEMA 2027	€	€
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering		-
b. De externe rentebaten (idem)		-5.700.000,00
saldo externe rentelasten en baten		-5.700.000,00
c. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
c. De rentebaat van doorverstrekte leningen (projectfinanciering)	-	
Saldo door te rekenen externe rente		-5.700.000,00
d1. rente over eigen vermogen	-	
d2. rente over voorzieningen	0	
Saldo rente over eigen vermogen en voorzieningen		-5.700.000,00
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		0
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-
f. Renteresultaat op het taakveld treasury		-5.700.000,00

Overzicht verstrekte geldleningen

In onderstaand overzicht zijn de uitzettingen opgenomen met looptijden langer dan 1 jaar. Middelen die worden aangehouden op de lopende rekening bij de schatkist zijn hierin niet opgenomen.

De uitzettingen bij de schatkist en decentrale overheden betreffen € 154 miljoen en zijn in 2024, 2025 en begin 2026 weggezet. Hoewel er tussentijds wordt afgelost op een deel van deze leningen gaan wij de afgeloste middelen weer als leningen meenemen in de uitzettingen, daarom is het bedrag meerjarig gelijk. Het vrije deel van het ZEH dividend en uitkering ZEH in 2026 van € 74 miljoen zijn (voorlopig) geplaatste op de lopende rekening bij de schatkist en zijn niet opgenomen in onderstaand overzicht.

Wachtgeldvoorziening van de voormalige Provinciale Stoombootdiensten (PSD). De middelen voor die voorziening zijn via een 'cash-flow swap' op lange termijn belegd. Rente en aflossingen op deze lening worden ieder kwartaal ontvangen tot en met 2028.

Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN). Aan SVN is in totaal € 3 miljoen aan leningen bestemd voor stimulering duurzame woningverbetering. Deze leningen mochten tot en met 2013 worden uitgezet, daarna vloeien alle aflossingen terug naar de Provincie.

Tabel overzicht verstrekte geldleningen.

Verstrekte geldlening	Stand ultimo (bedragen x € 1.000)				
Leningen uitgezet	2026	2027	2028	2029	2030

Langlopende leningen bij schatkist en decentrale overheden (stamkapitaal ZEH)	154.000	154.000	154.000	154.000	154.000
Wachtgeldvoorziening PSD	23	2	0	0	0
Duurzaamheidslening woningverbetering aan SVN	395	270	145	20	0
Totaal	154.418	154.272	154.145	154.020	154.000